

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

Tractatus an aliquid sit exigendum pro sepoltura. c. 24

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

vo cem me am. Nec a spi ci at me.

Re. Ite quem e ter nam pona e i domi ne: r

lux perpe tu a lu ce at e i. Nec aspi.

Cumq; reuertunt in ecclesia, ordinate stent in choro. Et finito choro, sacerdos dicat Pater noster. V. Et ne nos inducas a porta inferi. R. Erue dñe animam eius. V. Requiescat in pace. R. Amen. V. Dñe exaudi oratione meam. R. Et clamor meus ad te veniat. V. Dñs vobiscū. R. Et cū spū tuo. Ornem.

Ibi dñe commendamus animam famuli tui N. vt defunctus seculo tibi viuat: r que per fragilitatem mundane cōturbationis peccata commisit, tu venia misericordissime pietatis absterge. Per Christum dominum nostrum. R. Amen.

C An aliquid sit exigendum pro sepultura. Cap. 24.

A Deruditorū sacerdotum instructionem non minus in cogruē visum est vsitataz questione interponere: An liceat sacerdotibus parochialibus aliquid exigere pro sepultura defunctorum: r an aliquod pactū cum heredibus defuncti interponendum sit. **C** Ad hoc dubium respondet Reuerendus pater dñs Michael Lochmayer sacre theologie r vtriusque iuris doctor in suo parochiali curatoz m, titu. 6. c. 3. in hunc modum.

Ad propositę questione euidentiā propono causam facti, in nonnullis parochijs provincię Salzburgen. maxime diocesis Patauin. inoleuit cōsuetudo talis, q defuncto aliquo parochiano, rector parochialis, aut eius vicarius pro sepultura aliquid, quod cōi vocabulo Remedium vocant, ab heredibus defuncti in

cti in pecunia ꝑficiunt exigere ꝛ recipere. dubitatum sepius fuit
a nōnullis ꝑscientiꝝ timoratis, viris, an hoc ꝑteritu ꝑsuetudi
nis licite fieri possit. ꝛ vꝛ qꝛ sic. Nam illud in cōi practica in plu
ribus locis solet hūi ex antiqua ꝑsuetudine. Etiam eꝑs ꝛ eorum
officiales hoc sciunt ꝛ tolerant. Igitur ꝛc. Sed contra, vꝛ qꝛ fie
ri non possit, qꝛ in talibus frequenter interuenit pactus vel ex
ctio contra cōis iuris dispōnem, qꝛ pro sepultura tanqꝛ pro spi
rituali bono nihil ex pacto exigi debeat, vt in c. abolej dꝛ. de se
pul. ꝛ c. non satis. de sumo. Et qꝛ materia ꝛremediorum est de la
na ꝛ lacte, hoc est de vtilitate pecuniaria curatorū, de quorū nu
mero me ꝑfiteor: ꝛc. alij dñi non curati forsitan laxius quam
ipsis videbit, ꝑcedere me ꝛꝛcutientē, aut fauorizantem ꝛꝛsti
ment: aut certe dñi curati, si interdū rigorē aut equitatē ꝑsuetu
dini forte ꝑꝑosuero, me ꝑsecutorē ꝑꝑriꝝ ordinis accusent:
intendo quantum potero inter deuia remediꝝ, exequiarū, ꝛ alio
rū circa sepulturas defunctorum obuentionū pari passū ince
dere. Et ꝑꝛimo quid sit ꝛremediū, ꝛ acceptione huius ꝑꝑosi
tionis, ꝑꝛo, declarare. Deinde me paucis cōclusionibus circa
qꝛsitum absoluerē. ꝑꝛoguisa igit acceptione sepulture, ꝛ aliorum
in ꝑꝑcedenti articulo: cū non reperia aliquē antiquꝛ aut mo
dernꝛ doctorē, quid sit ꝛremediū difinisse, ad cōem ꝑꝑcteam
eorū, qꝛ rei nomen imposuerunt, recurro. Et dico qꝛ fm ꝑꝑctiā
eor, ꝛremediū est illud, quod ꝑꝛter id qꝛ ꝑꝛo exequiꝝ, siue ꝛꝛctio
defunctorū ꝛ cultu diuino ꝑꝛagendo solitum est dari ex rebus
defuncti, aut eius heredis, in pecunia, siue ꝛꝛstimatione, occa
sione iuris funerandi, siue sepulture ꝛ coemeterij, a rectore pa
rochiali aut eius vicario petiꝛ, siue exigit: quasi aꝛꝛ remedium:
quod solitū est dari ꝑꝛo exequiꝝ ꝛ cultu diuino. Et ꝑꝛobaf hoc
idē ex acceptiombus sepulture ꝛꝑꝑdictis: vbi nulli alteri mo
doru sepulture ꝑꝛuenienter applicari ꝑōt remediū, cū ista ꝑꝑosi
tione, ꝑꝛo, de cuius significato nunc dicimus. ꝑꝛo quo nota
qꝛ hęc ꝑꝑositio, ꝑꝛo, fm doc. in 4. dif. 25. quos imitatur Arch.
in c. Agatho. 63. dif. ꝛ in c. Judices. ꝛ ca. ordinationes. 1. q. 1. plu
ribus modis accipitur. ¶ Uno modo notat appreciationē, vel
cōitatem, vel cām ꝑꝛincipaliter ꝛ ꝑꝛimo mouentem: ꝛ sic quali
tercunqꝛ capiat sepultura, ꝑꝛeterquam tertio modo, nō est li
citu aliquid exigere, aut recipere ꝑꝛo sepultura: immo est sumo
niacum,

¶

An aliquid sit exigendum

niacum, ita q̄ illud t̄pale, siue sit pecunia, siue alia res sit. est vt
p̄cium sepulture, que est quoddam sp̄uale. Et peccat mortaliter
qui sic dedit et recipit, et qui mediator siue cooperator ad hoc fuit.
i. q. 1. reperiuntur. et q. 3. vendentes. Nec in hoc excusat igno-
rantia, cū sit iuris diuini, q̄ neminem excusat. Nec excusat cōfue-
tudo aliqua: vt patet in iuribus supra pro falsitate que fiti addu-
ctis: q̄ consuetudo non p̄iudicat iuri naturali vel diuino, qd̄
prohibet simoniā. Et sic intelligi debēt iura, que dicunt, q̄ reci-
pere aliquid pro sepultura, aut exequijs, sit simoniacum. ¶ Se-
cūdo hęc p̄positio, pro, notat cām finale, et motiua, non remo-
tā propinquā, sed occasionalē: et tūc licitū est et dare et accipere
t̄pale pro sp̄uali: et tunc sensus est. Iste dat denarios pro missa,
idest pro ueneratione missę, vel p̄p̄ uenerationē, siue p̄p̄ uenerā-
dā missam. Sic et intellige, cū dicitur, iste dat pecunias, vel recipit
pro sepulturā, aut exequijs, etc. ¶ Tertio notat cām efficiētē,
vt sit sensus: iste dat denarios pro missa, vel pro exequijs, idest
pro deuotione missę, siue exequiarū: que mouent eū ad dandū,
vel idest pro deuotione, quā habuit ad missam, vel ad exequias.
Et hoc licite pōt fieri et concedi: q̄ deuotio, quā habet quis ad
p̄dicta, licite pōt eū mouere ad dandū aliquid. Et pōt et fa-
cerdos licite recipere: ita tñ q̄ cesset oīs pactio et conuentio.
q. 1. c. quā pio. ¶ Quarto notat cām adinueniatuā et consecra-
tiuā: que reducit ad efficiētē, vt cum dicitur, Ille ministrat lib̄o
sacerdoti pro celebranda missa: vel, Ille dat pecunias p̄s̄b̄ite
ro pro ecclesia oficianda: et tunc et pōt concedi sic. 74. di. c. vlt.
vbi glo. cum similib. ¶ Quinto notat causam exercitatiuā: et sim-
hoc dicunt quidā, q̄ ep̄s licite pōt conferre beneficiū familia-
ri suo pro seruitio licito. Nam ibi ista p̄positio, pro, non notat
causam finale, sed exercitatiuā. Obsequium. n. tale non debet esse
causa finalis, sed pōt esse exercitatiua. Vide de hoc latius Arch̄.
in d. c. ordinationes. i. q. 1. Sunt et alie acceptiones huius p̄po-
sitionis, pro: sed non sunt ad p̄positū n̄p̄: nā qñq̄ ualeat
tñ, sicut loco: vt pro dote, idest loco dotis. ff. de dot. p̄leg. l. vii.
vbi qñq̄ pro, idest noie: vt pro se, idest noie suo: pro te, idest noie
tuo, vel ad commodum tuū. ff. de postu. l. 1. §. 1. de commod. l. si vt
certo. Sed hęc transeo, et cōuerto me ad conclusiones: et sit hęc
prima conclusio. ¶ Aliquid accipere, aut exigere occasiōe fac-
nerum

nerum ex pacto pro sepultura est oino illicitum. **H**ec conclusio probatur in cap. abolendę. de sepul. et in c. quęsta. 13. q. 2. **N**ec rone terre, vt dicitur: neq; rone officij, vt in c. non satis. et c. cum ecclesię. de sumo. Impendat ergo rector curatus predicta: et postea laudabiles consuetudines erigat: vt in c. ad aplicam. de sumo. et laudatius infra dicitur. **S**cđda conclusio. non potest consuetudine introduci vt aliquid detur pro sepultura: siue remediū, aut alio noie vocetur: vbi p̄cessit pactio, siue exactio. **P**robatur: qz initium consuetudinis fuit simoniacū et vitiosus: ideo non poterat bonā consuetudinē introducere. Et in illis duobus casibus qñ p̄cessit pactio vel exactio, intellige iura. vt c. non satis. et seq. cum similit. de sumo. q̄ annullat consuetudinē in hmoi. Non valet ergo consuetudo, vt ante insepultū sanus, vel et tpe sepulture aliquid pro sepultura, vel noie remedij erigat ab inuito: qz non habet talis consuetudo principiu voluntariū. Ideo p̄textu huius nō debet quis cogi. Et maxime p̄sumeretur de simonia, si quis funus pro pignore arrestaret. Secus vbi ex postfacto p̄uenit aliquid dari. **H**abes ergo conclusio, qz vbi pactio vel exactio p̄cedēs dedit cām consuetudinis, talis consuetudo non valet. Et de hoc vide **P**an. in c. suā. et c. ad aplicam. de sumo. **T**ertia conclusio: potest induci consuetudine, qñ nō p̄cessit pactio aut exactio, vt sic ex mera liberalitate et deuotione populi talis consuetudo sit introducta, qz pro sepultura, siue exequijs, aut officio defunctorū aliquid detur: ita tñ qz p̄dicta prius liberaliter exhibeantur. **P**robatur: qz talis consuetudo tunc non habet initiu, nec fundamentū vitiosum, sed laudabile. **N**am ex quo dantes a principio libere soluerunt, vñr se ad hoc obligasse sub noie cuiusdā oblationis: quaz laici solent facere clericis tpe spūalius, vt no. de p̄se. di. 1. omnis Christianus. Ita no. **P**an. in d. c. ad aplicam. et c. **J**acobus. de sumo. et late in d. c. suaz. eo. tit. vbi et disputat quō possit induci consuetudo ex libera donatione, et ex his, que sunt mere facultatis. **C**ollige igitur ex p̄dictis, qz tria requiruntur ad hoc, vt valeat consuetudo, qz pro sepultura, aut noie remedij, siue pro officio defunctorū aliquid erigat et det. **P**rimū, qz consuetudo talis habuerit principiu voluntariū, hoc est qz primo tale quid liberaliter soluerint, ita qz nō sit inuite ab eis exactū. **S**cđm, qz talis consuetudo non habuerit fundamentū vitiosus, aut simoniacū, ita

Notabilis, & omni digna pro susceptio- ne hęc pro consuetudine valetate exceptio.

Et 2 q non

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

An aliquid sit exigendum

q̄ nō interuenerit pactū, s̄de p̄uentio in futurū de tali q̄d totū
do, tanq̄ precū sepulture. Tertius, q̄ p̄dicta, pp̄ q̄ aliquid dat,
prius liberaliter exhibeant: et q̄ p̄terea p̄suetudinis talis, ne-
quaq̄ denegent. Ex postfacto t̄n non soluentes laudabilē p̄sue-
tudinē, vbi p̄dicta tria p̄currunt, vel non seruantes de soluendo
certū quid, cōpelli p̄nt, non per rectorē parochialis ecclē, sed p̄
ep̄m suū: vt est tex. in d. c. ad aplicam. **C** Quarta conclusio: rector
parochialis, qui ex officio et rōne cure ad sepulturā et exequias
suo parochiano defuncto tenet, nō p̄t licite pro his aliquid pe-
tere. Si autē p̄suetudo habet q̄ aliquid detur, p̄nt laici compelli
ad obseruandū laudabilē consuetudinē. Prima pars probatur
per d. c. Abolendū et ibi per glo. Secunda pars probatur ex iam
dictis in p̄cedenti conclusione. **C** Quinta conclusio: si paro-
chialis rector habet vnde viuat, tunc cessante p̄suetudine non
p̄t aliquid pro sepultura, exequijs, siue noie ikemēdij exigere,
sed gratis oblatū licite p̄t recipere. Hęc cōclusio est p̄p̄ta
in d. c. suā. Probatur prima pars: quia in tali casu cessante cōsue-
tudine rector parochialis tenetur ex officio et rōne cure gratis
sp̄alia impendere, immo si in dicto casu aliquid recipit, tenet
restituere: vt ibi d̄. Secunda pars probatur in c. sicut ep̄m. 1. q̄
2. **C** Sexta conclusio: si rectori parochiali defunt sumptus necessa-
rii, potest sibi aliunde acquirere victū, tūc cessante cōsuetudine
non p̄t occasione p̄dictorū aliquid exigere. Hęc conclusio est
p̄p̄ta locō allegato: Imputet. h. sibi, qui tale beneficium ep̄le
et tenue acceptauit. Querat ergo honeste sibi victū manib⁹ vel
industria: puta scribēdo: pueros docendo: vel q̄d simile exer-
cet: vt in c. clericus victū. 2. d. 1. **C** Mā et apl̄s q̄rebat sibi victum
tpe p̄dicationis: vt h̄ 2. Thesalo. 3. et 1. Cor. 4. in c. acum apl̄s
de censu. Si vero rector parochialis in tali casu nō potest hone-
ste sibi victū aliter querere, tunc vel ep̄s prouidebit sibi: vel pa-
rochiani p̄nt compelli ad p̄standum sibi necessaria victui. De
hoc vide bo. gi. in c. ois chustianus. de consec. d. 1. que dicit: si
cerdotem indigentē posse subtrahere parochianis sp̄alia, nisi
faciāt oblationes, vnde possit viuere: Ad hoc et vide quod no-
in c. de his de eccl. e. di. **C** Septima conclusio: clerici extranei, qui
non tenentur ex officio ad exequias aut alia spiritalia impen-
denda, possunt licite operas suas spiritalis iocare, et cōuenire
vitalē

et aliquid p labore hēant: nō vt directe p spūalibus recipiant
 tpale: sed recōpensationē laborū & dānorū, q̄ sustinent in exbi-
 bēdo pntias suas: & trabendo morā in spūalibus impendēdis.
 cōclusio pbatur per Inn. in c. pen. ne prel. vi. si. Ad hoc est gl. in
 c. abolēdē. de sepul. & in c. suā. de simo. vbi Panor. contra glo. te-
 net q̄ extranei sacerdotes ēt si abundant, pnt exigere: cum ad
 hoc est officio nō teneatur: & restringit gl. in ca. p̄cipimus. 2. r. q. 2.
 que simplr vicit sacerdotē posse aperas suas spūales locare. Et
 de hoc doc. in c. significatum. de p̄eb. **O**ctava cōclusio: re-
 ctor parochialis, qui sepulturā & exequias suo parochiano de-
 functo impēdit, sola hac intētiōne, vt aliquid p̄cipiat, alias nō
 facturus, licet non incurrat simoniā conuentionalē, incurrit tñ
 vere simoniā mētales: & grauitē peccat. Prima pars probatur
 in c. ult. de sim. ex quo non p̄cessit pactus expressum, nec emptio,
 nec venditio, nec exactio, nec ecclā iudicat de tali simonia in fo-
 ro cōtentioso: Scōda pars pbatur: q̄ p̄cessit intētiōe deprauata:
 & sic incurrit simoniā mentales: q̄ sola p̄ntia purgatur, vt ibi d̄r:
 q̄ nullā cēsūrā ecclāsticā incurrit. Ad hoc est gl. in simili casu in
 c. unico. de cle. non resi. lib. 6. **T**ercia conclusio: consuetudine in-
 troducti pōt, vt clerici curati ex bonis defuncti certū quid perci-
 piant. Hanc conclus. probat Hōs. in sum. de cōsuetudinē in qui-
 busdā terris: vbi clerici curati de consuetudine recipiunt & exi-
 gunt lectū, in quo defunctus moxitur: Itē & vestes in qbus mo-
 ritur. Alicubi cōsuetudo est q̄ curati hēant p̄nū qd̄ feretro su-
 perponit. Aliibi q̄ ex armēto hēant melius caput pecoris. Ex-
 p̄licat ēt Panor. in d. c. ad ap̄licaz. de consue. in Britania, vbi in
 morte daf̄ curatis tertia pars oīuz bonorū defuncti, cōuertēda
 tñ ad cultū diuinū & eleemosynā pauperū. Dicūt tñ doc. q̄ sub-
 sistere tali cōsuetudine tanq̄ laudabili, si clerici funus sepelire
 nō vellēt, nisi ab h̄dibus defuncti fieret eis cautio de redēptio-
 ne lecti, aut vestimētōrū, & aliorū, q̄ ex cōsuetudine de rebus de-
 functi veniūt. simoniā cōmitterēt: multo magis, q̄ absqz pecu-
 nia hoc exigūt, nolētes aliter sepelire, vt in c. q̄sta. 13. q. Si autē
 clerici pacto faciūt de redimēdo lecto, aut p̄nō, & h̄mōi ēt aū-
 quā funus sepelatur, per hoc non incurrūt simoniā: sed est licitū,
 cū illa sint tpalia: dūmodo p̄ hoc nō neget sepultura, vel im-
 mutetur ius sepulture. Et si post sepulturā h̄des nollent ob-
 mutetur ius sepulture.

An aliquid sit exigendum

seruare pactū aut consuetudinē, p̄nt clerici agere cōtra eos: vt superius dictū est. **D**ecima conclusio: p̄currentibus tribus ad laudabilē consuetudinē in hac materia introducendā requisitis, valet consuetudo, vbi rector parochialis pro sepultura noīe remedij certū qd, siue añ sepulturā, siue ex postfacto ab hīdib⁹ defuncti recipit vel exigit. Hęc conclusio elicet ex p̄cedentibus: et probat de laudabili consuetudine in officialatu curie. **D**ata. in Cluenna, cui ad annos plures officialis p̄fuit: Ubi cū adultus, qui salte semel cōscant, moritur, dant heredes occasione sepulture noīe Remedij. i. denarios Cluenn. pro puero et denarios: q̄ consuetudo si p̄dicta tria, de quibus supra in tertia conclusione, p̄currūt, nequaquā venit cōdēnāda. Et d̄ hęc p̄positio, pro, i. hac conclusione et similibus sumi nō primo modo, sed altero ex tribus sequētib⁹.

Clenio nūc ad vndecimā conclusiōnē, q̄ est r̄sua ad cām faciē q̄siti: et est hęc. Nō valet consuetudo vbi remediū anteq̄ exigatur a debētibus, ex consuetudine tanq̄ incerto p̄sēs in quota ignorat: si p̄ rectorē parochialē et hīdes defuncti, aut alias interpositas p̄sonas ad certū qd et quotā ex p̄uentione, aut pacto redactū erigit et recipit. Hęc conclusio est p̄tra cōm̄ practicā, circa quāsdā ecclesias diocesis Salzburgē. et Patauiē. in Bavaria et Austria sup̄riori solitā obseruari. Ubi cū aliquis morit, hīdes defuncti ignorāt, vel ad minus dubitāt, ad quā quotā determinate rectori curato noīe Remedij teneant: sed tādē ex p̄uentione, aut pacto certificantur, quātū dare debēt. Et p̄ hęc conclusiōnē, primo ex eo, q̄ est p̄tra naturā consuetudinis, vt incertū introducat, et super incerto fundet. Nā ex quo consuetudo h̄z vi legis, vt ex ea Remedij, et nō alias licite peti possit: tunc d̄ esse certa sicut lex: vt in c. erit aut lex. .i. disergo si consuetudo esset laudabilis, et sic valeret, oporteret q̄ hīdes statim ex ea seirent ad quā certū, et ad quā quotā noīe Remedij pro sepultura tenebantur. Itē talis consuetudo immo potius abusuō p̄tinet in se expresse pactū, aut p̄uentionē, quę in h̄mōi reprobatur: vt sepius dictū est supra. Nā q̄nque rector aut vicarius pro remedio. i. 2. Floren. accipit: si tandē ex tractatu et p̄uentione tñ ad quinque p̄ueniatur. Itē talis consuetudo non p̄sumitur habuisse principū voluntariū, sed exactū, aut p̄uentum. Quis. n. dicet laicos a principio adeo fuisse liberales, et ad sepulturā sic deuotos, q̄ occasione sepulture

pulture funeri impendendo ultra exequias dederint. 15. Floren. Item talis consuetudo tanquam corruptela pluribus rectoribus, et maxime vicariis, qui plus curat de lana, quam de aia, prestet causam delinquendi, et gravandi pauperes heredes defunctorum: ut sepius ultra vires et solitum plus exigant: quod quasi ex arbitrio eorum dependet, quid pro remedio recipere velint. Nam hec quota, que fuit hoc anno ex consuetudine nomine remedii solitari, non erit anno sequenti, si eos: cum pestilentia viget, vel cum novus rector, aut vicarius supervenerit, consuetudo militatur: imo plus aut minus: ut videmus in practica. Item talis consuetudo dat occasionem rectoribus ecclesias suas locantibus, quod consuetudine pensionem, siue absentiam augmentant. Nam videntes vicarios eorum ex remedii ditari, ecclesiam quam quis hoc anno arrendavit pro 50. flor. Item in absentia, sequenti anno locat pro 60. et tandem 80. prout vidi in practica. Et sic vicariis per magnas absentias gravati, sub pietate remediorum, abradunt oves morientes de cute usque ad carnem et ossa: quod est omnino inhumanum. Item contra naturam altarium consuetudinem, facit illud quod inducit crescere, et nunquam decreescere. Remedii. n. semper cum cremento exigunt: quod nunquam consueverunt rectores dicere, progenitores tui dederunt pro remedio 12. denarios, sed sic, avus tuus dedit 10. floren. Item tuus, qui possedit hunc marsum sicut dedit 10. aut 12. et tu solum exhibes 7. aut 4. floren. Item. Non omnino habet spem mali. Nec valet dicere quod hominum remedia iuxta merorem eorum licite recipiantur. Primo, propter malam decimationem predialem, et maxime propter personalem, que raro laicis solvitur. Secundo, propter offertoria, et alia iura parochialia debita, neglecta: ut sic que defunctus in vita non persolvit, saltem eius heredes post mortem de bonis suis sub nomine remedii persolvant: quod super decimis solvendis talis consuetudo eos non excusat. De quo tamen dicitur ut notatur in ca. 1. de decimis. lib. 6. et c. ad apostolicam, et c. a nobis. et c. tua. de decimis. Propterea posset contingere quod in tribus diebus successively morerentur pater, filius, et nepos: et sic de eisdem bonis exigeretur occasione predictorum eadem taxa per viam remedii: quod est inconueniens. Quidam tamen astuti rectores siue vicarii perpendentes remedium sic exigendum fore illicitum, miscent remedium cum exequiis, siue cultu domino peragendo, et simul ex conventionione taxant: quod

An facienda sint conuiuia sacerdotum.

tamen ex predictis est constat esse illicitum. **C**onclusio vltima: que ab antiquo solita sunt ecclesijs & ecclesiarum ministris tribui, non debent aliquo modo immutari. tex. est in l. privilegia. in fi. l. de sacros. eccl. per quem tex. dicit Barth. qd si coitas est solita certum quid dare ecclesie, non potest per statutum immutare. Et quo potest inferri, qd parochiani non possunt per statutum tollere, quominus oblagium, aut remedium solitum, ex laudabili consuetudine introductum, debeatur & exigi possit. Si tamen remedium esset laicis nimis onerosum, & per lapsum, sine deprauata consuetudine introductum, possunt laici per statutum ad certum quid reducere & statuere inter se, qd sepultura ipsius officio peracto aliquid in certa quota detur, siue remedium, aut alio vocabulo nominetur. Probat hoc: qd si ex consuetudine laudabiliter introducta videtur se quasi tacite ad aliquid dandum a principio obligasse, multo fortius se possunt ad hoc expresse per statutum obligare: dummodo tamen coacti per rectorem curatum hec non statuunt, ita qd ex parte ipsius rectoris circa statutum omnis pactio & conuentio cesset, vt patet ex supradictis. Et valde expediret huiusmodi statutum fieri. Primo, ex parte laicorum, vt de cetero circa remedia amputaretur eis materia querelandi. Secundo, etiam ex parte curatorum: vt eis per statutum huiusmodi circa remedia exigenda precluderentur vie & modi simoniace prauitatis.

An facienda sint conuiuia sacerdotibus in funere defunctorum. Cap. 25.

Et his infero, qd non valet consuetudo, qd post sepulturam boni minis, & maxime sacerdotes conueniant in loco vno ad prandium sumptibus defuncti, vt in c. nullus. de presb. de sec. dist. 5. que text. oino vide. vbi gl. dicit hanc consuetudinem, que est in Anglia, & est in certis locis Bauarie. Et ex hoc est reprehendendum quidam fraternitates sacerdotum: in quibus ex statuto fratres in anno aliquoties, & post exequias fratres conueniunt: & de bonis fraternitatis relictis, sine donatis, lautum prandium faciunt: prout in facto vidi in Paderb. Austrie. Finaliter ex oibus supradictis concludo negatiua parte ad casum facti questi, vtz, qd curatus non potest licite ex pacto aliquid pro sepultura exigere: potest tamen remedium cum ex laudabili consuetudine introductum est, licite recipere. In limitationes supra in conclusionibus recitatas. Nec obstat ratio